

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

Hamzovy léčebny

UVNITŘ TOHOTO
VYDÁNÍ:

Úvodní slovo ředitele

1

Stolperstein v HL

1

Denívky v parku

2

Cirkus Paciento

3

Návštěva v HL

3

Personální oddělení
informuje

4

strana:

Úvodní slovo ředitele

Vážené spolupracovnice a spolupracovníci.

Letní klid zmizel mávnutím proutku. V televizi vidíme jen samé odborníky, kteří kritizují ty druhé odborníky. Prosím, ponechme si zdravou hlavu a rozum. Celý svět nosí roušky, jen u nás lidé fňukají, že je to obtěžuje. Každý ví, jak mu v dětství říkali, aby si vzal kapesník a neprskal. Tak na to máme roušku. Tedy roušky, které se musí vyměňovat a prát, nebo brát nové. Rouška je nyní výraz slušnosti vůči ostatním. Kdo to odmítá, prostě asi slušný není.

Je možné, že se kolo infekce rozjede daleko více než na jaře. Ale víme, že prostě musí společnost fungovat, že musíme pečovat o pacienty, taky někdo musí upéct rohlíky a chleba. Prostě si všichni nemůžeme zalézt a čekat až to přejde. Protože to nepřejde. To už dnes taky ví každý. Musíme se s tím naučit žít a stále doufat v pomoc pro nás zázračné vakcíny. Je správné tomu věřit. Je to světlo na konci tunelu.

Až dosud jsme jako tým celé léčebny nezaváhali. Snažme se to ještě vydržet. Je to dlouhé, ale nikoliv nekonečné. Nakonec i naše ekonomické výsledky nás zatím těší, tedy těší nás i při výplatě. Je to ovšem skutečně o celém týmu.

MUDr. V. Volejník, CSc.
ředitel léčebny

Stolpersteine v Hamzově léčebně

Dne 31. 8. 2020 se v Hamzově léčebně uskutečnilo slavnostní položení Stolpersteine za lékařku

MUDr. Pesie Kopperlovou—Elisonovou.

„Kámen zmizelých“ byl položen před pavilonem E, kde lékařka působila. Na tuto akci se přijel podívat a na lékařku zavzpomínat i její bývalý pacient pan Jaromír Vik, který se zde léčil od prosince roku 1951 do července roku 1952 a poté ještě čtyři měsíce v roce 1953.

„Myslím, že každý bývalý dětský pacient Gottwaldovy státní

léčebny pro tuberkulózní děti přicházející do těchto míst po tak dlouhé době, jako v mém případě po téměř sedmdesáti letech, je naplněn smíšenými pocity. Na jedné straně nastalo dlouhodobé odloučení od rodiny, na straně druhé jsem se musel naučit žít ve zcela nových podmínkách života mezi dětmi „tuberáky“, jak se nám v okolí říkalo. Bylo to 6 let po válce a vše bylo...říkejme skromné. Od neustále oholené hlavy kvůli zavšivení, po docela tvrdý denní režim. Ale zvykl jsem si jako většina dětí. I na ústavní oblečení, mé mamince - jak mi po letech řekla, připomínalo oblečení vracející se zajatce z německých lágrů v r. 1945. Nebylo pruhované samozřejmě a bylo čisté, jen většinou velké, hodně seprané, a protože jsme byli ze začátku většinou hodně hubení, tak jsme asi vypadali hrozně. Pokud se týká lékařů a sester, tak v mé mysli zůstanou navždy uloženy vzpomínky na primárku MUDr. Kopperlovou – Elisonovou. Byla jiná, než ostatní lékaři. Nejdříve jsme se jí báli. Byla drobné postavy a měla neurčitý tik hlavy i rukou. Jedna sestřička nám jednou řekla, že je to následek pobytu v koncentráku. K nám dětem se však chovala vstřícně, měla vždy snahu s námi pár slov prohodit a ptala se, jak nám je. Přitom přišla až k děčkám k posteli, když byla vizita. Paní doktorku mám dokonce podepsanou na jedné lékařské zprávě.“ zavzpomínal Jaromír Vik .

Lenka Honzáková
asistentka ředitele

Hamzův park a arboretum obohatila nově vysazená kolekce denivek

Sbírký denivek u nás byly svého času pěstovány v Průhonické Botanické zahradě. Poměrně velká kolekce byla shromážděna v Botanické zahradě hl. m. Prahy v Praze - Troji, která představuje dosti rozsáhlou genofondovou sbírku. Sběrka denivek vznikla při budování Ornamentální zahrady. Základem sbírky byly rostliny získané z botanické zahrady v Teplicích a Varšavě - Povšinu, které dovezl Vladimír Huml v polovině devadesátých let 20. století. Následovaly rostliny získané ze školky Staudengärtnerei Gräfin von Zeppelin v Německu a dalších zahradních školek především v USA (Caprice Farm Nursery, Klehm Nursery, Sunny Border Nursery). O sbírku nyní v pražské botanické zahradě pečuje její kurátorka, Iveta Bulánková, které se podařilo získat kolekci prvního českého šlechtitele denivek J. Šťastného z Denivkové farmy Dolce (2006). Z českých šlechtitelů mají významné zastoupení také odrůdy P. Roubína a J. Dudka.

V roce 2016 měla sbírka 887 položek, začátkem roku 2020 měla 932 položek. Z důvodů zajištění (zdvojení) genofondové sbírky bylo pro jednu její část vybráno Hamzovo arboretum jako člen Unie botanických zahrad.

Rod *Hemerocallis* L. – denivka

Denivky z rodu *Hemerocallis* patřily dlouhá léta mezi rostliny liliovitě, *Liliaceae*. Podle nejnovějších názorů botaniků náleží do samostatné čeledi denivkovité, *Hemerocallidaceae*. Nejnovější akademický **Klíč ke květeně České republiky** z roku 2019 už je v této poloze uvádí. Mezi nejčastěji pěstované druhy pak připomíná denivku plavou (*Hemerocallis fulva*) a denivku žlutou (*H. lilioasphodelus*, známou i pod synonymem *H. flava*).

Je známo kolem 15 přírodních druhů, rozšířených převážně ve východní Asii, v Číně, Koreji a Japonsku. Jsou to velmi oblíbené zahradní trvalky, a téměř „odjakživa“ byly předmětem, zájmu šlechtitelů. V současné době je známo (spíš bylo popsáno a pojmenováno) několik desítek tisíc (údajně až 100 000) odrůd, kultivarů. Jedním z nejstarších pěstovaných (a i u nás občas zplaňujících) kultivarů je 'Europa'. Dostí častým pěstovaným přírodním druhem je i *Hemerocallis citrina*, s výrazně citrónově žlutými květy.

Květy jsou zpravidla nevonné (denivka plavá a její odrůdy), případně voňavé (denivka žlutá a od ní odvozené odrůdy). Sušené květy denivky plavé (*H. fulva*) se v Číně a Japonsku užívaly k dobarvování jídel.

Rodové jméno *Hemerocallis* je odvozeno z řeckého výrazu *heméra* = den a *kallos* = krása. Otevřený denivky květ vydrží zpravidla jen jeden dán, tedy krátce. Proto se mu např. v němčině říká Taglilie, v angličtině Daylily, nebo Spiderlilies (pavoučí či pavouková lilie). Český výraz denivka je umělý, navržený či poprvé použitý J. S. Preslem v jeho Rostlináři anebo O přirozenosti rostlin z roku 1820. K českému jménu byl inspirován jak latinou, tak angličtinou a němčinou.

Od čeledi liliovitých se denivkovité odlišují tím, že listy s rozlišeným rubem a líci jim vyrůstají v přízemní růžici, a na květonosné lodyze jsou jen drobné šupinovitě listy. Denivky nemají ani cibule ani hlízy, ale dužnaté, ztlustlé kořeny, které, kromě zásoby živin v nich zadržují vodu pro případná období sucha. Velká variabilita zejména v barvě a tvaru květu stojí za velkým množstvím kulturních, pěstovaných odrůd, kultivarů. Ve světě existují celé skupiny přátel a pěstitelů denivek, které pořádají pravidelné výstavy soutěže a přehlídky, jako např. v USA, kde působí AHS, Americká denivková společnost, American Hemerocallis Society. U nás jsou přátelé denivek organizováni např. v Českém zahrádkářském svazu, ve specializovaných organizacích, jako je např. Gladirs.

Jana Zavřelová, DiS.
metodik parku, správce archívů
(Václav Větvíčka,
Ing. Iveta Bulánková)

Cirkus Paciento

Jako každý rok přivezli Zdravotní klauni do Hamzovy léčebny program Cirkus Paciento.

Druhý týden v září bylo v arboretu Hamzovy léčebny postaveno cirkusové šapitó a začal týdenní program pro naše malé pacienty. „ Jsme moc rádi, že se letos s chutí a energií zapojili nejen dětské pacienti, ale také jejich rodiče“ shodují se klauni, kteří pomáhali po celý týden zkrátit čas mezi procedurami a zasvětit děti i rodiče do tajů cirkusových dovedností. Slunečná odpoledne tak byla naplněna kouzlením, žonglováním, akrobacií a hudbou. Vrcholem pak bylo páteční představení, ve kterém jsme se rozloučili s odcházejícím létem a téma vánku přivítalo přicházející podzim.

„Zdravotní klaun“ je dobročinná organizace s národní a mezinárodní působností, která od roku 2001 pomáhá dětským i geriatrickým pacientům procházet procesem léčby s úsměvem. Posláním Zdravotních klaunů je tvořit uvolněné prostředí nejen ve zdravotnických zařízeních, přinášet radost a dobrou

náladu na místa, kde se jich příliš nedostává. Do Hamzovy léčebny přijíždí pravidelně již 11 let. Trvale rozvíjí svůj program k radosti léčených dětí. Za to, že vykouzlí dobrou náladu u všech - dětí, rodičů i zdravotníků, velice děkujeme.

*Lenka Honzáková
asistentka ředitele*

Návštěva v HL

Dne 9. 9. 2020 navštívila Hamzovu léčebnu Ing. Markéta Pekarová Adamová, místopředsedkyně sněmovního výboru pro sociální politiku a předsedkyně TOP 09. Paní poslankyně byla seznámena s činností jednotlivých pavilónů a na ambulantním pracovišti

pavilónu F si vyzkoušela roboticky asistovanou rukavici Gloreha, která je určena k rehabilitaci ruky a napomáhá obnově funkční hybnosti, jako je úchop, zvednutí a pohybování s předmětem.

Závěrem pozitivně hodnotila, s jakým nasazením se zde v léčebně o své klienty staráme, i přes nedořešené financování následné lůžkové péče v ČR.

*Lenka Honzáková
asistentka ředitele*

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Personální oddělení informuje

Ukončení pracovního poměru v srpnu:

Doleželová Kateřina, MUDr.	- lékař pav. D
Štěpánek Zdeněk	- sanitář, pav. C
Šulcová Marcela	- ošetřovatelka, pav. G
Šťovíčková Veronika, Bc.	- asistent řed., prac. vztahů k veřejnosti

Nástupy do pracovního poměru v září:

Pauerová Jana, Mgr.	- asistent řed., prac. vztahů k veřejnosti
Kolbabová Lenka	- masér, pav. M
Vajaiová Alena, Bc.	- fyzioterapeut, pav. E
Boruchová Marta	- sestra, pav. C
Kusá Karolína	- praktická sestra, pav. G
Kropáčková Michaela, Mgr.	- fyzioterapeut, pav. B /z rodičovské dovolené/

Brigády:

V měsíci září nastoupili 2 brigádníci (OPT 1x, HTS 1x).

Odborná stáž:

V průběhu měsíce srpna si v HL plnilo odbornou stáž 14 stážistů – fyzioterapeutů a 1 stážistka oboru logopedie.

V srpnu 2020 dosáhli pracovního výročí tyto zaměstnanci:

25. let	Brdíčková Marcela	- uklízečka, údržba
	Modráčková Miloslava	- sanitář, pav. B
	Tégl Stanislav	- zásobovač, OVS
30. let	Uhlířová Lenka	- masér, pav. SRJ
	Sedliak Peter, MUDr.	- lékař, pav. B
35. let	Řezníčková Miroslava	- fyzioterapeut, pav. K
40. let	Jožáková Božena	- sestra, pav. F
	Křepelková Miluše	- sestra, pav. SRJ
	Nováková Lada	- sanitář, provozář, pav. E
45. let	Severinová Eva, Bc.	- fyzioterapeut, pav. M

Za vykonanou práci Vám vedení HL děkuje.

*Ing. Bohuslava Tefrová
N PER/PaM*

Vydává:
Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
v Luži-Košumberku,
sekretariát ředitelství
marketing a PR

Vydáno dne:
14. září 2020

Adresa:
Hamzova odborná léčebna
pro děti a dospělé
Košumberk 80
538 54 Luže

Akce u zmrzliny

- 18. 9. 2020** Loutky v nemocnici - pohádka **O Malence** od 15:00 hod.
22. 9. 2020 koncert **TRIO** (klávesy, violoncello, zpěv) od 15:30 hod.